Ковач А.О.
Інститут іноземної філології
II курс, група 25 іт
наук. керівник:
канд. філос. наук, доц. Облова Л.А.

СПІНОЗА ОЧИМА СТУДЕНТА ФІЛОЛОГА

Перша аксіома.

Перша аксіома п'ятого розділу в книзі Бенедікта Спінози «Етика» звучить таким чином: «Якщо в одному і тому ж суб'єкті порушуються дві протилежних дії, то або в обох з них або тільки в одному має відбуватися зміна до тих пір, поки вони не перестануть бути протилежними.

Моє бачення цієї аксіоми трохи коротше. А саме конфлікт не вирішиться доки, поки він буде конфліктним.

Друга аксіома.

Друга аксіома у Спінози звучить так: «Могутність дії визначається могутністю її причини в силу того, що сутність дії визначається суттю її причини.

Я це зрозуміла наступним чином – будь-яка дія відбувається з якоїсь причини.

Теорема №1.

Теорема №1 у Спінози звучить таким чином: «Тілесний стан або образи речей розташовуються в тілі в такому ж порядку і зв'язку, що й уявлення та ідеї речей.

Моя теорема з цього приводу наступна - Душа і розум(тіло) завжди взаємопов'зані. Як на душі, так і в розумі (тобто так і почуває себе тіло).

Доказ. Порядок і зв'язок ідей (за т. 7, ч. II) ті ж, що порядок і зв'язок речей, і, навпаки, порядок і зв'язок речей (за кор. Т. 6 і т. 7, ч. II) ті ж, що порядок і зв'язок ідей. Тому як порядок і зв'язок ідей відбуваються в душі згідно з порядком і зв'язком станів тіла (за т. 18, ч. II), точно так само і навпаки (по т. 2, ч. III), порядок і зв'язок станів тіла відбуваються в такому ж, в якому порядку і зв'язку розташовуються в душі уявлення та ідеї речей; що й потрібно було довести.

Доказ. Усе взаємопов'язано. Душа робить будь-що разом з розумом (тілом), так само і розум робить будь-що разом з душею. Теорема доведена.

Теорема № 2

Друга теорема у спінози виглядає таким чином: «Якщо ми відокремимо душевний рух, тобто афект, від подання зовнішньої причини і з'єднаємо його з іншими поданнями, то любов чи ненависть до цієї зовнішньої причини, так само як і душевні хвилювання, що виникають з цих афектів, знищаться.»

Моє бачення цієї теореми: «Любов чи ненависть до того чи іншого предмету залежить від індивідуального подання (зовнішньої причини) про цей предмет.»

Доказ. Форму любові чи ненависті складає задоволення або незадоволення, що супроводжується ідеєю зовнішньої причини. Тому, якщо остання ідея знищується, то знищується і форма любові 1 ненависті, а тому знищуються й афекти як ці, так і виникаючі з них; що й потрібно було довести.

Мій доказ. Якщо зовнішній подражник зникає, то тоді зникають і любов, і ненависть. Вони зникають без зовнішньої причини.

Теорема №6

Спіноза: «Оскільки душа пізнає речі як необхідні, вона має тим більшу владу над афектами, іншими словами, тим менш страждає від них.»

Моє бачення теореми №6. Душевний рух з'являється в тому випадку, якщо ми розуміємо, що це для чогось потрібно.

Доказ. Душа пізнає, що всі речі необхідні і визначаються до існування та дії нескінченним зчепленням причин, і через це вона менш страждає від афектів, що виникають з них, і менш хвилюється ними; що й потрібно було довести.

Мій доказ. Чим більше ми знаємо, тим краще для нас і це бажання знання наштовхує нас до душевного руху. Теорема доведена.

Теорема №10

Теорема №10 у Спінози звучить таким чином: «Поки ми не хвилюємося афектами, противними нашій природі, доти ми зберігаємо здатність приводити стан тіла в порядок і зв'язок співвіднесений з порядком розуму.

Моє трактування цієї теореми: «При хвилюванні чим-небудь, не властивим нам, дуже важко зібратися силами і думками.

Доказ Спінози: «Афекти, противні нашій природі, тобто дурні, дурні тому що вони перешкоджають душі пізнавати. Тому поки ми не хвилюємося афектами, противними нашій природі, доти властивість душі, внаслідок якої вона прагне до пізнання речей, не знаходить для себе перешкод. І тому душа зберігає можливість створювати ясні і чіткі ідеї і виводити їх одні з інших; а тому до тих пір ми зберігаємо здібність приводити стан тіла в порядок і зв'язок співвіднесений з порядком розуму, що і треба було довести.

Мій доказ цієї теореми: «Ми витрачаємо усі свої сили на те щоб перебороти хвилювання, а тому не можемо зосередитись на тілі і душі. Теорема доведена.

Література:

1. Спиноза Б. Этика / Я.М. Боровский (пер.с лат.), Н.А. Иванцов (пер.с лат.). – СПб.: Азбука-классика, 2007. – 350 с.